

Beslut 2016

ABC AB

000 000 STADEN

Föreläggande om att genomföra temporär åtgärd av föroreningskada på dricksvatten vid ABC AB avseende fastigheterna Brant 2 och Brant 3, Staden

Beslut

Länsstyrelsen förelägger ABC AB (orgnr. 000000-0000) att genomföra följande åtgärder, kontroller och rapportering i samband med temporär åtgärd av förorening i dricksvattenbrunnar inom fastigheterna Brant 2 och Brant 3:

1. Om inte annat framgår av detta beslut ska efterbehandlingsåtgärden genomföras i enlighet med anmälan daterad 2016-09-01.
2. Installation av totalt sex kolfilter ska vara genomförd senast 2016-10-07.
3. Länsstyrelsen ska meddelas när installationen av samtliga kolfilter är genomförd.
4. Provtagning av filtrerat vatten från samtliga fem närboendes hushåll ska ske snarast möjligt efter installation av kolfiltren. Redovisning av provtagningsresultaten ska ske till Länsstyrelsen senast två veckor efter genomförd provtagning.
5. Analyser ska ske av ackrediterat laboratorium.
6. Val av ett hushåll som ska representera de övriga hushållen för fortsatt provtagning av filtrerat vatten ska ske i samråd med Länsstyrelsen .
7. Länsstyrelsen ska genast meddelas om uppmätta halter i filtrerat dricksvatten överskrider åtgärds målet.

Beslutet är fattat med stöd av 26 kap. 9, 19, 21 och 22 §§, 2 kap. 2, 3 och 8 §§ och 10 kap. 1, 2 och 4 §§ miljöbalken.

Redogörelse för ärendet

En anmälan inkom 2016-09-01 till Länsstyrelsen med redogörelse om en temporär åtgärd enligt 28 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd. Den temporära åtgärden gäller installation av kolfilter i inlopp för dricksvatten till fem närboendes hushåll samt bolagets kaffeautomat på grund av förorenat dricksvatten. Uppmätt halt av perfluorerade ämnen (PFAS) i hushållens och bolagets dricksvatten är inom det intervall där man enligt Livsmedelsverkets rekommendationer kan fortsätta dricka vattnet, men det är motiverat med åtgärder för att snarast komma ner i halter under 90 nanogram PFAS/liter. Uppmätt halt av trikloreten (TCE) i bolagets dricksvatten har varit över Livsmedelverkets gränsvärde för TCE i dricksvatten (10 mikrogram/liter).

Länsstyrelsen har skickat anmälan till Staden, miljöförvaltningen, för synpunkter. Miljöförvaltningen instämmer i motiverad åtgärd och anser att filtrerat vatten från samtliga hushåll initialt ska provtas. Miljöförvaltningen anser även att val av hushåll för den uppföljande månadsvisa provtagningen ska ske i samråd med Länsstyrelsen.

Bolagets beskrivning av åtgärden

Den temporära åtgärden innebär att fem kolfilter installeras enligt modell F-M för de närboendes hushåll samt att ett kolfilter installeras enligt modell AK-44M för en av bolagets kaffemaskiner.

Bolaget har under en testperiod testat olika kolfilter och har i samråd med Länsstyrelsen och fastighetsägare kommit fram till att kolfilter vid inlopp till hushåll och inkommande vatten till kaffemaskin är den optimala temporära åtgärden. Under testperioden har filtrerat vatten analyserats och resultaten visar en reningsgrad som är acceptabel då halterna av PFAS och TCE i filtrerat vatten är under laboratoriets rapporteringsgräns. De mätbara åtgärdsmålen är att: (1) PFAS- halten i dricksvatten ska vara <90 nanogram/liter enligt Livsmedelsverkets rekommendationer (2) TCE-halten i dricksvatten ska vara <10 milligram/liter enligt Livsmedelsverkets gränsvärde.

Bolagets bedömning är att kolfiltren som installeras i hushållen har en livslängd på 6 månader - 1 år. Modellen som ska användas för hushållen antas av bolaget ha samma reningsgrad som liknande filter som tidigare har testats av bolaget. Bolaget anser vidare att filtrerat vatten från ett av de fem filtren i hushållen kan provtas för kontroll av reningsgraden och säkerhetskoll att de mätbara åtgärdsmålen uppnås.

Bolaget föreslår att hushållet med små barn alternativt ett hushåll med flest boende väljs ut att provtas för att representera de övriga hushållen. Provtagning ska enligt bolaget ske efter installation och därefter varje månad. Modellen som ska installeras i hushållen anses inte behöva backspolas vilket även framgår av den produktmanual som skickats till Länsstyrelsen i samband med anmälan.

Bolaget bedömer att filtret som installeras vid bolagets kaffemaskin har en livslängd på 1-2 år. Den utvalda modellen av kolfilter kräver backspolning var tredje dag som ska skötas av bolagets personal. Bolaget har redan testat filtret som visat att en reningsgrad uppnås i enlighet med åtgärds målet. Provtagning av bolagets vatten kommer enligt bolaget att ske varannan månad efter installation eftersom de bedömer att ingen provtagning behöver utföras direkt efter installation. När filtret använts i 1 år bedömer bolaget att provtagning kan ske varje månad.

Samtliga filter (både för hushållen och för bolaget) behöver installeras frostfritt. Risken för bakterietillväxt i samtliga filter bedöms, enligt bolagets anmälan, som låg vid normal användning. Skulle vattnet stå still veckovis kan risken öka vilket kan leda till att filterspolning kan behöva utföras en gång per vecka alternativt att ett lågt vattenflöde lämnas påslaget under den tid då vattenanvändningen tillfälligt är lägre eller har upphört. Bolaget kommer att anlita en extern fackman för installation av kolfilter i närboendes hushåll. Skötsel, d.v.s. provtagning av vatten och eventuellt byte av filtermassa i kolfiltren i hushållen kommer att skötas av en extern part som bolaget anlitar. Installation av kolfilter vid bolagets kaffemaskin kommer att utföras av bolagets underhållspersonal.

Bolagets beskrivning av rapportering till Länsstyrelsen

Bolaget kommer att rapportera första kontrollen av filter till Länsstyrelsen för att därefter redovisa de månadsvisa provtagningssvaren halvårsvis till Länsstyrelsen. Om reningsgraden ändras och filtren i hushållen och bolagets kaffemaskin inte uppfyller önskad effekt kommer bolaget att ordna med utbyte av filtermassa. Avvikelsen kommer att rapporteras till Länsstyrelsen.

Länsstyrelsens bedömning

Länsstyrelsen har granskat anmälan enligt § 28 förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd. Länsstyrelsen är positiv till att en temporär åtgärd snarast genomförs eftersom det är angeläget att halterna av klorerade lösningsmedel och perfluorerade ämnen i dricksvatten minskar. Den temporära åtgärden är att betrakta som en tillfällig åtgärd tills föroreningsituationen utretts.

Parallellt med den temporära åtgärden är det därför viktigt att föroreningssituationen undersöks vidare för att kunna lokalisera föroreningarnas källområde och på sikt kunna begränsa den och genomföra en slutlig åtgärd.

Länsstyrelsen bedömer att den beskrivna temporära åtgärden kommer att reducera föroreningsmängden i dricksvatten till en nivå där de mätbara åtgärdsmålen uppnås. Det är motiverat med en initial provtagning av samtliga hushållens vatten för att säkerställa installerade filters funktion. Det är även angeläget att upprepade provtagning sker av filtrerat dricksvatten för att säkerställa låg halt av föroreningarna i dricksvatten.

För att snarast möjligt initiera den temporära åtgärden anser Länsstyrelsen att det är mycket angeläget att bolaget omgående beställer kolfilter och anlitar en extern entreprenör för installationen. Bolaget bör snarast möjligt ha dialog med fastighetsägarna för att bestämma datum för installation och provtagning. Det är även viktigt med en fortsatt dialog gällande den provtagning som ska genomföras en gång per månad.

Länsstyrelsen